

GALERIE HLAVNÍHO MĚSTA PRAHY PŘEDSTAVUJE DÍLA ZE SVÝCH DEPOZITÁŘŮ

Zdeněk Sýkora: Černobílá struktura

1966–1967

olej na plátně

220 x 110 cm

Galerie hlavního města Prahy, akvizice: 1968

Restaurování: Doc. Tomáš Lahoda, ak. mal., 2016

21. 12. 2016–8. 1. 2017

30. 1. 2017–28. 2. 2017

Galerie hlavního města Prahy

Dům U Kamenného zvonu, kaple

Staroměstské nám. 13, Praha 1

Otevřeno út–ne, 10:00–20:00

Vstup zdarma

Kurátorka: Sandra Baborovská

Galerie hlavního města Prahy představuje ze svých depozitářů ikonické dílo Zdeňka Sýkory (1920–2011) *Černobílá struktura* z roku 1966–1967, které vyrůstá z pevného řádu i z principu náhody. Jak říkal sám Zdeněk Sýkora, jedna z neoriginálnějších osobností českého a světového umění, jde o kombinatoriku vztahů a vzájemných poloh několika základních elementů (odvozených z kruhu nebo vzniklých dělením čtverce), volených tak, aby umožnily spojování do nových celků, nebo naopak vzájemnou izolaci. Celá struktura je organický celek vybudovaný přesně podle zvolených pravidel. Otočení některého elementu v základním programu znamená proměnu celé struktury.

Černobílá struktura byla zakoupena do sbírek Galerie hlavního města Prahy krátce po jejím založení v roce 1968 a rok poté se stala inspirací pro známou veřejnou realizaci, 20 metrů vysoké větrací komíny Letenského tunelu v Praze.

Galerie hlavního města Prahy je jednou z nejvýznamnějších galerií v České republice, která se ve své výstavní činnosti zaměřuje zejména na moderní a současné umění. Shromažďuje, ochraňuje a odborně zpracovává umělecké sbírky hlavního města Prahy. V současné době GHMP vystavuje v sedmi objektech: v Domě U Kamenného zvonu, v Městské knihovně – 2. patro, v Colloredo-Mansfeldském paláci, v Domě fotografie, v Bílkově vile, v Zámku Troja a v Domě Františka Bílka v Chýnově.

V loňském roce provedl restaurování malby akademický malíř Tomáš Lahoda, který popsal stav obrazu před restaurováním takto: „Obraz byl v minulosti již jednou restaurován. Byl nažehlen na nové plátno a následně napnut na původní blind rám. Měl původní obrazové lišty. Na přední straně obrazu na malbě byla nestejněměrná vrstva zažloutlého laku. Místně se vyskytovaly silnější vrstvy laku a projevovaly se jako tmavší žluté nestejněměrné skvrny. Pod lakem jsou viditelné retuše, jejichž pozměněná barevnost byla patrná hlavně v bílé barvě. Retuše často přesahovaly přes původní malbu a vyskytovaly se i v černé barvě. Zřejmě v důsledku napaření plátna při minulé opravě před nažehlením obrazu se plátno ve své délce smrsklo o 7 mm, takže je obraz na horním okraji posunut a je o 7 mm kratší. Zde je odhalený pruh plátna, který byl původně na boku blind rámu. Tato část byla retuší doplněna a vzorek geometrických prvků byl dorekonstruován, jako by pokračoval dál mimo obraz. Toto nelogické přidání je proti intenci autora rozvrhu, jehož čtvercová kompoziční síť je narýsována přesně od kraje do kraje, bez dělení polí.

Po dohodě s Galerií hlavního města Prahy zvolil proto doc. Lahoda následující postup: „Nejprve byly lokálně upevněny malé části uvolněné malby, zvláště podél okrajů a v rozích obrazu. Následně byly provedeny sondy čištění – odstranění zažloutlého laku. Bílé části malby byly čištěny lokálně, vždy jednotlivá ploška bílé, čtvereček po čtverečku zvlášť. Po odstranění laku se objevily ztmavlé retuše a přemalby. Objevila se i řada vytmelených odpadlých částí malby, velmi hrubě přemalovaných přes originální okolní malbu. Po odstranění retuší a přemaleb byly mechanicky zarovnané staré tmely. Před závěrečnou retuší byla retuš podložena bílým křídovým akrylovým podkladem, retuš byla následně provedena akvarelovými barvami. Původní blind rám musel být zkrácen o 7 mm, aby se zmenšené plátno mohlo opět napnout od kraje do kraje geometrického rozvrhu. Obraz byl kvůli sjednocení lesků (černá pole) a matů (bílá pole) nalakován slabou vrstvou neutrálního závěrečného laku.“

Galerie hlavního města Prahy tak může veřejnosti zpřístupnit v kapli Domu U Kamenného zvonu nově zrestaurované dílo, které je významnou součástí dějin výtvarného umění druhé poloviny 20. století.

Doc. ak. mal. Tomáš Lahoda

(*1954)

Vzdělání:

1973–1979 AVU Praha

Zaměstnání:

2013–dosud vedoucí Ateliéru výtvarné přípravy, Fakulta restaurování, Univerzita Pardubice

2007–2012 vedoucí ateliéru Malba I na FaVU VUT Brno, člen AS FaVU, proděkan pro zahraniční styky

1993–1998 vedoucí ateliéru malby na Jutské akademii výtvarných umění v Århusu, Dánsko

1985–1987, 1999–2000 zaměstnán jako restaurátor v Národní galerii v Kodani (Statens museum for kunst)

Galerie hlavního města Prahy je jednou z nejvýznamnějších galerií v České republice, která se ve své výstavní činnosti zaměřuje zejména na moderní a současné umění. Shromažďuje, ochraňuje a odborně zpracovává umělecké sbírky hlavního města Prahy. V současné době GHMP vystavuje v sedmi objektech: v Domě U Kamenného zvonu, v Městské knihovně – 2. patro, v Colloredo-Mansfeldském paláci, v Domě fotografie, v Bílkově vile, v Zámku Troja a v Domě Františka Bílka v Chýnově.